

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 72.

Ljubljani, v sredo 30. marca 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnistvo „Slovenca“.

Večja revščina — večji davki.

(Govoril v dež. zboru kranjskem poslanec Viljem Pfeifer dne 29. marca 1892.)

Slavni zbor!

Prav hvaležni moramo biti deželnemu odboru, da leto na leto poklada v letnem poročilu izkaz vseh direktnih davkov, katere naša dežela plačuje državi — obžalujem samo to, da podoba, katero nam podajajo dotični izkazi, za davkoplačevalce ni vesela, ker nam kaže, da država davke vedno povikšuje.

V dokaz temu na podlagi podanih izkazov navedem, da je bilo za l. 1888 predpisanega hišno-najemščinega davka 218.843 gld., za leto 1890 pa že 228.921 gld., kateri predpis bo za l. 1891 gotovo še večji, kar se bo razvidelo v prihodnjem izkazu.

Ravno to nahajamo pri dohodninskem davku, kateri je za l. 1889 znašal 358.589 gld., za l. 1890 pa že 394.720 gld., torej v teku enega samega leta več za 36.131 gld.

Človek, kateremu so naše razmere popolnoma nepoznane, mislil bi gledé te prikazni, da se pri nas od leta do leta bolj širi blagostanje, da ste pri nas obrtnija in kupčija v najlepšem cvetu, tako da si že mali obrtnik v kratkem času gradi palačo in tem potom pomnožuje podlago za predpis hišnega, obrtnega in dohodninskega davka.

Ali, gospoda moja, katerim so naše razmere v tej zadevi bolj poznane in tudi tisti, ki prebirajo nepristransko časopise, znajo, da temu žalibog ni tako, znajo, da ljudsko blagostanje in obrtnija vedno bolj in bolj propadata, bodisi vsled velike konkurence in nizke cene, radi katere se zemeljski in drugi pridelki spečati ne dajo, bodisi vsled pomanjkanja zaslužka ali drugih nesreč.

Ko so druge po raznih nezgodah poškodovane dežele deležne postale državne podpore, ostala je naša dežela pozabljena, dasiravno so jo obiskale pogostoma slabe letine, zlasti v pretečenem letu razne vremenske nezgode, mraz, povodenj, toča, potem še živinska bolezen, strupena rosa, trtna uš štev. I. in III., katerima se kmalu utegne pridružiti še trtna uš štev. II.

Osupnilo me je, da se v načrtu, katerega je v preteklem mesecu predložila vlada državnemu zboru gledé državnih podpor za posamezne poškodovane dežele, naša dežela ne nahaja, kateri je po nekaterih pokrajinah lanski pomladni mraz vzel seme in

krub, povodenj in poletna toča pa jesenske pridelke živeža in vina, kar ga že ni vzela trtna uš štev. I.

Namesto da bi se gledé naše po raznih nesrečah in nezgodah prizadete dežele — če že ne denarna podpora naklonila — vsaj pri odmerjenju dohodninskega davka kolikor mogoče ozir jemalo na gospodarskih propad, nahajamo od leta do leta rastoče davke.

Z ozirom na dejanske razmere, katere sem že večkrat obširno opisal, danes pa le mimogrede omenil, more se to le tako tolmačiti, da se pri odmerjenju dohodninskega in hišnega davka ne jemlje ozir na dejanske razmere, ter se sèm ter tje nepravilno postopa, skoraj bi rekel samovoljno, vsaj kolikor je nam znano v enem delu mojega volilnega okraja, katerega mi je čast zastopati v tej visoki zbornici; enake pritožbe čujejo se tudi iz sosednega Mokronoga in bližnjih Radeč.

V dokaz tega navedem sledeče slučaje, ki so se meni kot popolnoma verodostojni podali:

1. Od hiše štev. 30, 31 v Krškem, ki je v pismeni pogodbi oddana v najem visokemu erarja za letnih 2000 gld., odmeril se je za 1892. l. hišni davek od najemščine na 2960 gld.

2. Hiša štev. 44 in še ena druga na Krškem, vsaka s 3 sobami, sta deloma oddani v najem, deloma v njih stanujeta dotična hišna gospodarja. Krško je deloma podvrženo hišno-najemnemu davku, tedaj omenjeni hiši v smislu § 1. drž. zak. z dne 9. februarja 1882 nista podvrženi hišno-najemnemu davku — vendar sta se obdačili s tem davkom.

3. Hiša štev. 13 v Krškem je od 1. novembra 1891 neoddana in se je to tudi oblastvu prijavilo; omenjena hiša šteje 3 sobe.

S plačilnim nalogom z dne 31. decembra 1891 t. št. 72 odmeril se je hišno-najemni davek za leto 1892 doslovno sledeče:

Skupno število sob 4; od teh niso v najemu 3. Določena najemščina 48 gld. Od teh se odmeri a) hišno-najemni davek 14% 6 gld. 72 kr.; b) kateremu se prišteje tisti znesek, ki bi spadal za neodddane sobe po hišnorazrednem tarifu B. kot hišnorazredni davek na 2 gld. 10 kr. skupaj 8 gld. 82 kr.

Na kakšen način ima stranka plačati hišno-najemni davek za l. 1892, ko vendar dotična hiša ni v najemu? In kako se je davek ad b) odmeril, je meni uganjka.

Na ta način je umljivo, da je v davk. občini krški hišnonajemni davek, ki je v l. 1890 znašal 1127 gld. 60 kr., narasel v l. 1891 na 1208 gld. 55 kr., tedaj v enem letu za 80 gld. 95 kr.

Tako nepravilno postopa se pri hišnem davku, pri katerem so dane pismene ali ustne pogodbe ozir. podlage, ki so merodajne za davčno oblast, ob enem pa omogočijo davkoplačevalcu neko kontrolo o pravilnosti ali nepravilnosti odmerjenega davka.

Ako se tedaj tako neprilichnosti godé pri hišnem davku, kjer se kontrola davkoplačevalcev mogoča, kako se more še le goditi pri odmerjenju dohodninskega davka, kjer taka kontrola ni mogoča, ker je glavna podlaga za odmerjenje tega davka tako imenovani preudarek (Ermessen) davčnega oblastva in tako imenovanih zaupnih mož!

V tej zadevi izrazil sem svoje misli v državnem zboru in tukaj le konstatiram, da je — ne gledé na notorični propad obrtnij in kmetij narasel dohodninski davek v davčni občini krški v 1891 letu na

1236 gld. 34 kr., dočim je 1890 leta znašal le 1051 gld. 95 kr., toraj za 184 gld. 39 kr., več od prej.

Posameznih slučajev tukaj ne bodem navajal — samo en slučaj, kako se hočejo pridobiti podlage za odmerjenje obrtnega davka v krški občini, sem primoran tukaj navesti.

Kolikor je meni znano, so bile uboge šivilje na deželi, ki v letu nekaj borne obleke ali par srajc izdelajo vsakega davka proste, in sicer radi tega, ker je sploh znano, da si te reve za življenje premalo, za smrt preveč zaslužijo.

Tega upravičenega mnenja je tudi sedanji gosp. finančni minister, ki je te šivilje v novem davčnem načrtu izrekoma oprostil obrtnega davka — in meni ni znano, da bi bile do sedaj take šivilje, — ki še šivalnega stroja nimajo — kakšnemu davku podvržene, vsaj v krški občini, kolikor jaz vem, dosedaj tega ni bilo.

Ce je sedanja davčna oblast drugega mnenja — slobodno — vendar tega ne sme pokazati v tako drastični obliki, kakor se je to zgodilo pred kratkim časom. Neka šivilja se je meni nasproti pritožila, da je okrajno oblastvo poslalo žendarmerijo v hišo take šivilje, da se prepriča, kaj in koliko taka šivilja dela, ali ima šivalni stroj itd., ter o tem oblastvu poroča.

Lahko si mislite, gospoda moja, kako je bila dotična šivilja prestrašena, ko vstopi v hišo žendarm, o katerem je ona in vsi mi vajeni videti čuvaja javne varnosti, ne pa organ finančne inkvizicije.

Gospoda moja! Gotovo je to zloraba žendarmerije in preverjen sem, da bo dež. komendant žendarmerije, če o tem zve, skrbel za to, da se žendarmerija prihodnje ne bode zlorabila za stvari, ki ne spadajo v njen delokrog, niti v njeno kompetenco.

Iz tega, kar sem tukaj navedel, se lahko tolmači prikazen vedno rastočih davkov.

Vsaj je javna tajnost, da se nahajajo nekateri davčni organi, ki so mnenja, da morejo zato skrbeti, da davki od leta do leta bolj naraščajo in da jim je le tem potom mogoče avanzirati, in ako imajo potrebne študije, celo postati finančni ministri. (Veselosť.)

Jaz kakor tudi vsak državljani sem prepričan, da je odrajanje davkov dolžnost, ali kakor je g. fin. minister v najnovjšem času izrekel, čast vsakega državljanja.

Kakor pa na pravnem polju odgovarja vsaki dolžnosti tudi pravica, tako tudi v davčnih zadevah. Vsak državljani ima pravico zahtevati, da se mu predpiše davek le v taki meri, kakor to postava veleva in dejanske razmere. In ako se to ne zgodi, je to nepostavno, nemoralno in mora tako postopanje davčnega oblastva imeti najslabši vpliv na pravni čut davkoplačevalcev, in sicer tako, da se bode — če bi se znanprej tudi tako postopalo — že navedena nada g. fin. ministra, da bode namreč vsakdo plačevanje davkov smatral kot čast, težko uresničilo.

Ce se mi ugovarja, da imamo sredstvo rekurza ali pritožbe pri višjem oblastvu zoper nepostavno odmerjenje davkov na razpolaganje, treba pomisliti, gospoda moja, kako pride ubogi davkoplačevalec do tega, da svojo pravico še le po mnogih troških in drugih neprilikah pridobi!

Vsaj se vendar ne more zahtevati, da bi bili davkoplačevalci gledé finančnih postav, katere še zvedenim in izurjenim delajo mnoge preglavice

oliko znajdeni, da bi znali, kje, kdaj in kako pritožbe vložiti zoper nepostavno odmerjenje davkov.

Sicer pa vsjemu finančnemu oblastvu ne more biti posebno prijetno, če se pritožbe zoper nepostavno odmerjenje davkov množe, ker imajo dotične višje oblasti gotovo dovolj drugega važnejšega posla.

V tej zadevi je torej potrebno, da višje finančne oblasti poduče dotične organe, da je njih misel, po kateri morajo davki od leta do leta naraščati, popolnoma napačna in da si dotični organi ne pridobé nobenih zaslug, če za pridobitev višjega davka nepošteno postopajo.

Te opazke na tem mestu izreči štejem si v dolžnost kot zastopnik davkoplačevalcev. (Dobro!)

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja, dne 29. marca.)

Ceste.

Po navadnem uvodu poroča poslanec dr. Tavčar o napravi ceste od Podpeči do „Dolgega grabna“. Okrajni cestni odbor vrhniški je odrekel vsak donesek, češ, da je projektovana cesta v ozemlju cestnega okraja ljubljanske okolice.

To odklonivno stališče cestnega odbora vrhniškega pa je vrh tega tudi v nasprotju s sklepom visokega deželnega zbora, po katerem naj donesek vrhniškega cestnega zaklada za napominano cestno zgradbo iznaša najmanj 1000 gld., pri katerem sklepu je visoki deželni zbor pred očmi imel, da bi bilo zelo krivično in neopravičeno, če bi moral edino le cestni zaklad skladovnega okraja ljubljanske okolice trpeti troške za zgradbo ceste, katera bi koristila le sosednemu okraju vrhniškemu, odnosno obema velikima občinama Preser in Borovnica, ki imata tako veliko število duš, da iznaša isto blizu eno tretjino vsega okraja.

Z ozirom na to okolščino sklenil je deželni odbor pričeiti vnovič obravnave z vrhniškim cestnim odborom, da ga pridobi za omenjeni donesek. Ako se cestni odbor ne bode udal v to, obdržal bo deželni odbor to stvar v evidenci ter se nánjo oziral pri nasvètih, katere bo stavil v svojem poročilu o popravilu ceste pri Stari Vrhniki, da bi se namreč od podpore, katero bi visoki deželni zbor temu cestnemu odboru v ta namen dovolil, odtegnil delni znesek 1000 gld. ter izplačal cestnemu odboru ljubljanske okolice kot donesek za zgradbo ceste iz Podpeči do Dolgega grabna.

Upravni odsek nasvetuje, da se to poročilo deželnega odbora vzame na znanje in vsprejme nastopni načrt zakona:

Zakon

z dne

veljaven za vojvodino Kranjsko,

o zgradbi nove okrajne ceste iz Podpeči do „Dolgega grabna“, kjer naj se spoji z nekdanjo, po sklepu deželnega zbora z dne 22. novembra 1890. leta mej okrajne ceste uvrščeno, v ozemlju mesta Ljubljanskega in občine Tomišelj ležečo, gospodarsko potjo.

Po nasvètu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem na podstavi § 22. deželnega zakona z dne 28. julija 1889. leta, dež. zak. št. 17 tako:

§ 1. V cestnem skladovnem okraju „Ljubljanska okolica“ zgraditi je novo okrajno cesto na progi iz Podpeči do „Dolgega grabna“, kjer naj se spoji z nekdanjo, po sklepu deželnega zbora z dne 22. novembra 1890. leta mej okrajne ceste uvrščeno, v ozemlju mesta ljubljanskega in občine Tomišelj ležečo, gospodarsko potjo.

§ 2. Mojemu ministru za notranje reči je naročeno, izvršiti ta zakon.

Pri glasovanju je bil brez debate vsprejet načrt zakona.

Poslanec baron Rechbach poroča o uvrstitvi velikolaške - bloške okrajne ceste med deželne, ter z ozirom na tehtne razloge, katere je navel deželni odbor v svojem poročilu, nasvetuje v imenu upravnega odseka, da se rešitev odloži do časa, ko bo zgrajena dolenjska železnica.

Poslanec Povše poroča v imenu upravnega odseka o prošnji gospodarskega odbora v Sanaboru za podporo k napravi cestnih podrosov med vasjo Sanabor in Zavetniki. Ljudje so revni, stiska je vsled trtne uši tem večja, dobre ceste so potrebne za promet, zato predlaga 150 gld. podpore.

Poslanec Šuklje obžaluje, da ne more prirediti temu predlogu. Že v formalnem oziru je ta

prošnja neopravičena, ker gospodarski odbor ni kompetenten za tako prošnjo. Stvar je prelokalna, takim prošnjam treba konec storiti. Ljudje imajo premalo zavesti v lastno silo, kar je za narod velika napaka. Drugod bi se take prošnje odbile „a limine“. Če se ustreže prošilec, naraščale bodo prošnje za vsako malenkost. Zato nasvetuje, da se o tej prošnji prestopi na dnevni red.

Posl. Lavrenčič prav toplo zagovarja prošnjo za podporo. Navaja, koliko denarja se porabi pri zgradbah n. pr. pri gledišču, od katerih kmetiško prebivalstvo nema nobene koristi, samo plačilo. Pri tej cesti treba sedem večjih kanalov, da se more voda hitro odtekat in ne poškoduje ceste. Ljudje so revni. Čudno je to, da se ravno posl. Šuklje tako upira podporam za kmetiške občine, posebno notranjske. Dotični občinarji bodo mislili, da jih dež. zbor smatra kot nekaj izvržek kranjskega prebivalstva. Ker so pa v resnici deželne finance žalostne in se je letos dovolilo že mnogo nujnih podpor, stavi govornik predlog, naj se dovoli vsaj 100 gld., za katere bodo Sanaborci tudi hvaležni.

Posl. Pakiž jako uneto zagovarja prošnjo in se čudi, da g. Šuklje daje take nauke kmetiškim občinam, ki gotovo prosijo le takih podpor, ki so neobhodno potrebne in koristne. Dolžnost je vsacega poslanca, da se potegne za svoje volilce. Govornik se more primerjati z učenim g. profesorjem, a naukov o potrebah kmetiškega prebivalstva njihovi zastopniki od njega ne potrebujejo. Sicer pa se je dalo tudi za „njegov“ črnomaljski okraj že mnogo iz dež. zaklada, tako za jedno samo cesto nad 1400 gld. podpore in še brezobrestnega posojila. Zato naj bi zbor dovolil te borne groše.

Poročevalec Povše ugovarja posl. Šukljeju, da celo država dovoljuje enake podpore v mnogo višjih zneskih. Zato vzdržuje predlog upravnega odseka. Pri glasovanju pa je bil z malo večino vsprejet predlog posl. Šukljeja da se o prošnji preide na dnevni red.

Posl. Murnik poroča o prošnji županstva v Vipavi za ureditev kanalizacije ob državni cesti skozi trg Vipavo ter nasvetuje, da se prošnja odstopi c. kr. dež. vladi v rešitev.

(Konec slédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. marca.

Notranje dežele.

Komenskega slavnost. V moravskem deželnem zboru je v ponedeljek odgovoril vladni zastopnik dvorni svetnik vitez Januška o interpelaciji zaradi prepovedi slavnosti Komenskega. Priznal je, da je vlada zares prepovedala slavnosti v ljudskih in srednjih šolah, ker se jej zdi, da ni umestno, da bi se v teh šolah proslavljala Komensky. Pač pa vlada nema nič proti temu, da se v učiteljskihi predava ta dan o Komenskem. Odločno je pa vladni zastopnik oporekal, da bi prepoved bila naperjena proti kaki narodnosti.

Kuenburg. Znano je, da nekateri Nemci pozivljajo grofa Kuenburga, da naj odstopi. Minister pa jim ne bode ustregel. Oficijozna „Sonn- und Montagszeitung“ piše, da minister Kuenburg nema nobenega povoda, da bi odstopil. On v ministerstvu zastopa vso levico, ne le samo čeških Nemcev. Njegova naloga ni jedino, pospeševati češko spravo, temveč on ima še druge koristi zastopati. Ta članek je gotovo inspiriran in kratek njegov smisel je, da grof Kuenburg vsekako še ostane minister.

Češko-nemška sprava. V ponedeljek je poslanec Herold pojasnil mladočeško stališče nasproti spravi v spravnem odseku. On je za to, da se dunajske punkcije popolnoma odklonijo. Herold pravi, da se sprava more dognati le na podlagi češkega državnega prava. Herold je dal to pojasnilo gotovo po sklepu klubovem in je zatorej jasno, da se Mladočeši drže še vedno skrajnega stališča.

Galicijski. Šolski odsek galiskega deželnega zbora je sklenil priporočati resolucijo, da se pomnožé realke v Galiciji, uvede uniforma srednješolcev, izboljšajo plače srednješolskim profesorjem in pa da večja dotacija šolskemu zakladu, da se bodo mogle dajati remuneracije zaslužnim učiteljem.

Vnanje države.

Bolgarija. Letos bodo v Bolgariji nabrali 14.000 vojaških novincev za stalno vojsko. Poleg tega bodo pa nabrali še do 20.000 novincev za deželno brambo, ki bodo služili pri vojski štiri mesece.

Francija. Stališče francoske vlade se že majo. To se je videlo predvčeraj v zbornici. Vlada se je izrekla proti nujnosti Ferry-jevga predloga zastran poplašanja škode, napravljene po dinamičnih atentatih. Nujnost se je odklonila le z osmimi glasovi večine. V drugem vprašanju je pa vlada celó v manj-

šini ostala. Zahtevala je, da se naj takoj obravnava o dodatnih kreditih za nujne potrebnosti. Zbornica je pa na predlog dveh radikalcev stvar odložila za jeden dan. Vse kaže, da je v Franciji pričakovati v kratkem ministerska kriza. Dinamitni atentati so prebivalstvo in zbornico jako vznemirili. V zbornici so se že slišali glasovi, da naj odstopi vlada in pa policijski prefekt Lozé.

Nemčija. V parlamentarnih krogih se govori, da odstopi tudi minister notranjih zadev in ministerski podpredsednik Bötticher. Ministerski podpredsednik bode baje dr. pl. Miquel.

Ekvador. Predsednik ekvadorske republike Flores bode v juniju oddal predsedništvo svojemu prijatelju in somišljeniku dr. Louisu Corderu. Flores pojde v Pariz kot ekvadorski poslanik.

Kitaj. V poslednji vstaji na Kitajskem so nad 9000 vstašev pobili vladne čete. Vjetnike so vladne čete pobile ali pa žive sežgale.

Izvirni dopisi.

Iz Hrenovic, 28. marca. Prav veseli me, da je naš gosp. veliki župan Hinke Kavčič poslal „Slovenec“ popravek, v katerem zanika vest, da bi bil on ali namestnik njegov dal dovoljenje za ples na pepelnično sredo. Toraj je bil ta ples brez dovoljenja od županstva in tedaj tudi zaradi tega kaznjiv. Naj mi g. župan ne zamere, da sem se motil ter „Slovenec“ neresnico poročal. Ali kdo bi mogel misliti, da se v hiši ožjega prijatelja županovega ter občinskega odbornika vrši ples brez postavnega dovoljenja in se občina na ta način oškoduje za 2 gl., katera bi imela dobiti za „licenco“. Vrh tega je g. veliki župan iz županijske pisarne domov grede sam se oglasil v tistej hiši ter navzoče pozdravil. Kdo bi toraj mislil, da ni vprašal po dovoljenju? Zato je tudi 4. sušca popoldne neki vdeleženec vpričo več oseb na vprašanje, kdo je dal dovoljenje, naravnost odgovoril: „Župan, če ne pismeno, pa ustno, saj je bil tudi zraven in je videl, kaj se dela.“ Čudno bi sicer bilo, da bi župan izključno katoliške občine dal dovoljenje za veselico, s katero se tako žali katoliška zavest, in ponavljam, da me veseli, ker g. župan tako odločno to zanika, upam pa tudi, da bo dotičnika, kateri je brez dovoljenja v svoji hiši ples napravil, strogo po postavah kaznoval, ne gledé na osebno prijateljstvo. Saj tako rad zatrjuje, da se strogo postav drži in se ne ozira na prijatelja ali nasprotnika, saj je njemu vsak enak, bogat ali reven. Kadar zvem kaj o tem, Vam že sporočim.

Iz Središča, dne 13. marca.*) (Se enkrat „Zabavna knjižnica za slov. mladino. I.“ — Nekoliko opomb k odgovoru g. L.—a v 58. šte. „Slovenca“.

Če tudi bi p. n. čitatelji „Slovenca“ vedeli brez mojega odgovora na opazke, katere je objavil gosp. L. o „Zabavni knjižnici I.“ v 48. šte. „Slovenca“ — razsoditi, katera opomnja dotičnega gospoda je opravičena, katera pretirana in katera neosnovana, vendar se mi je zdelo potrebno, odgovoriti na dotično oceno par besed v 52. šte. „Slovenca“. Posebno pa, ker so se mi zdele (in tega mnenja sem še danes) njegove stvarne opombe deloma pretirane, deloma pa tudi neopravičene. V rečenem odgovoru sem tudi priznal, da knjižica moja ni brez malenkostnih nedostatkov; a obljubil sem ob jednem tudi, da se bodem v prihodnje na ocenjevalčeve migljaje po možnosti oziral ter sploh skrbel, da bodo prihodnji zvezki — ako bom namreč z izdajo nadaljeval — popolnoma ustrezali svojemu namenu. To pa mojega strogega g. ocenjevalca nikakor ni zadovoljilo, nego zdelo se je tudi njemu potrebno, odgovoriti mi v 58. šte. „Slov.“ v dopisu „S Slovenskega“. Vplel pa je g. L. v dotični svoj „odgovor“ nekaj prav čudnih svojih nazorov, ki me silijo z nova na odgovor.

Predno pa pričem, prosim p. n. čitatelje tega lista, naj mi blage volje oprosté, da razpravljam na tem mestu o tako dolgočasnej tvarini; saj so to moje zadnje besede o tej stvari.

Gospod L. piše, da mu „v resnici ni znano, da se imajo otroci na najvišjej stopinji ljudske šole seznaniti z raznimi slovstvenimi oblikami ter trdi, da učni načrti za Kranjsko in Primorsko tega ne zahtevajo. Da bi bilo kaj takega zaukazano na Štajerskem, o tem tudi jako dvomi.

Odgovor: Učnih načrtov za Kranjsko in Primorsko jaz nimam, zato ne vem, kaj taisti v tej zadevi določujejo, toliko pa vendar lahko rečem g.

*) Zaradi mnogega najnejšega gradiva zaostalo. Sicer smo hoteli drugi odgovor vrniti g. pisatelju, pa neki razlogi nas silijo, da ga objavimo. Op. vred.

L—u, da štajerski učni načrti to celó za višjo stopinjo jednorazredne zaukazujejo. Prim. 17. zvezek šolskih postav,*) kjer na str. 36. čitamo: „Čitanje, kakor na prejšnji stopinji z večjimi terjatvami — razlaganje prebranih sestavkov po osnovi in obliki.“ Sicer pa mi bode rad pritegnil vsak pameten šolnik, ki je le količkaj deloval v ljudski šoli, da tolmačenje pojmov „pravljica, basen, legenda“ itd. za otroke najvišje stopinje ni tako „trda kost“, kakor misli to g. L., in da se s tem od 12—14letnega šolskega otroka nikakor ne zahteva preveč. Da, še celó na srednji stopinji lahko otroku o ugodnej priliki pojasnim o tem to in ono.

Poglejmo! Učitelj obravnava iz 2. berila Slomškovo basen „Jež in lisica“. Ali se mu ne ponudi tu lepa prilika, da pojasni otrokom s priprostimi besedami pojem „basen“? N. pr.: „Vidite otroci! V tej povestici govorita med seboj jež in lisica. Dasi živali med saboj ne znajo govoriti, vendar je pisatelj to tako vredil, da nam je ponudil lepi nauk, ki se glasi itd.“

Pomnite: „Vsako kratko povestico, v kateri živali ali rastline med seboj govoré ter nam ponujajo kak nauk za življenje, imenuje se basen.“

Da pa pojmi „pravljica, basen“ itd., kakor piše gosp. ocenjevatelj — včasih celó ljudskim učiteljem niso dovolj jasni, to pa je zares žalostno ali recimo raje: neverjetno.

Gledé nesestavljenega pridevnika „bo rekla“ namesto „poreče“ pa je bolje, da se človek ne prepira; saj imamo mnogo večjih in grših napak, katere je treba istrebiti iz našega pisnega jezika. Kar se dostaje pravljice „Tri lilije“ (nad katero se ni izpodtikal razven g. L.—a noben drug ocenjevatelj, dasi se je pisalo o mojej „Knjižnici“ v nekaterih naših listih precej na obširno) trdi g. L., da imava o njej vsak svoje nazore. Res je to in zeló žal mi je, da mi g. ocenjevatelj ne more dokazati, da bi bili moji nazori v tej zadevi krivi. Istega mnjenja, kakor jaz, je gledé dotične pravljice tudi več odličnih mladinoľubov slovenskih, o čemur pričajo razni listi, ki sem je prejel o tej stvari zadnje dni. — Če se otroci — kakor piše g. L. — v pesmi „Kje so moje rožice“ ob besedah „Mojga srca ljubice“ spogledujejo in smehljajo, je to slabo znamenje za dotičnega učitelja, ki ni dovolj temeljito pojasnil navedene lepe in pomenljive pesmi. Mogoče je pa tudi, da je otrok itak že od slabega vzgleda v domačej hiši moralno pokvarjen in tak otrok bode našel v vsaki še tako nedolžni knjižici za-se dovolj „slabe tvarine“.

No, in zdaj sem pri točki, kjer mi je treba z nova trditi, da je g. ocenjevatelj v sodbi o „Zab. knjižnici“ nedosleden. Če ste — g. L. — tega mnjenja, da nam treba pri tem, kar podamo slovenski mladini, biti silno previdni, in ste v mojem mladinskem delcu naleteli na nekaj neprimerne, kako morete potem trditi, da je knjižica „dokaj dobra“? Proč ž njo, če žali v njej le en stavek poštenje ali sramežljivost! Saj Vam je znano, da izbacne stroga naša šolska cenzura vsled visokega ministerskega ukaza od dné 16. dec. 1885 iz šolarskih knjižnic vsako delce, če tudi se nahaja v njem le par izpodtiktljivih besed. Če je tedaj knjižica moja vendar le dokaj dobra, čemu tedaj vprašate v svoji oceni v jednom sestavku: „Zdaj pa vprašam — je li to za otroke? — Ne! itd.“

Kar se tiče Vašega vzgleda o romanu „Od pluga do krone“ ima ta pomen pri ocenjevanju knjig za odrasle, nikakor pa ne za — šolsko mladino.

Gledé na sestavek „Globanja“ pa je postal g. ocenjevatelj v svoji sodbi že nekoliko milejši. V prvem svojem poročilu je trdil, da se mu zdi to najrevnejši sestavek v knjižici, v 58. šte. „Slov.“ pa je to že nekoliko popravil, trdeč, da temu spisu v stvarnem obziru ni očital ničesar id.

Gledé nepravilne oblike „da, ako“ pa se mi zdi res smešno, da se je g. L. čisto po nepotrebnem takó zeló razkoračil.

Kar zadeva znano smešnico o možu, ki primeša h grenkemu zdravilu svoje žene nekaj sladkorja ter to potem sam izpije — pa to-le: Res je, da je taka pijača nenavadna in nenaravna, in baš v tem tiči vsa šala ali „sol“ dotične smešnice. Kakor hitro pa postane to nekaj naravnega „etwas, was für unsern Magen ist“, že ni več „Witz“. Ali ni tako, g. L.?

*) „Die Gesetze und Verordnungen auf dem Gebiete der Volksschule für Steiermark“.

Konečno še gosp. ocenjevatelju to-le: Ker sem uverjen, da Vam je mnogo do tega, da dobi naša slovenska mladež samo tečne dušne hrane in to v lepi in pravilni obliki — saj je bil namen Vaše prave kritike, kakor sami pišete, opozoriti me, da pišem pravilnejši jezik — prosim Vas tem pótom, naznanite mi blage volje cenj. Svojo adresu. Prav rad bi Vam namreč poslal II. zvezek „Zab. knjižnice“, ki je v rokopisu baš dogotovljena v kritični pregled. Őrtajte in prenarajte v njem, kolikor Vam drago, Vam vsaj kasneje ne bode treba s tako nehvaležno tvarino polniti naših listov. Mladina slovenska pa Vam bode za ta Vaš trud gotovo iz srca hvaležna.

Ako boste ustregli tej moji prošnji, prijal bode II. zvezek „Zab. knjižnice“, ko zagleda beli dan, po obliki in vsebini Vam, a če tudi vsem drugim, to je pa zopet drugo vprašanje.

Ne morem pa izvršiti teh vrstic, da ne bi navedel besed, koje je zapisal g. ravnatelj I. Lapajne povodom „Zagovora svoje Zgodovine štaj. Slovencev v „Pop.“ za l. 1885 na str. 267. G. Lapajne piše: V najnovjšem času se v obče opazuje, da so Slovenci zeló kritični, posebno, kadar brat brata sodi. Tega pri Nemcih ne opazimo. Ne rečem, da Nemci prav delajo, ko drug družega samo hvalijo. Morebiti jim bode to prej škodovalo, nego koristilo; kajti recenzij nemških knjig že človek res noče več brati, ker so osnovane vse po enem kopitu, namreč polne navadnih pohvalnih fraz. Slovenci pa primejo dosta ostro svojega brata, kadar se zmoti. Na ta način utegnemo v znanstvu natančnosti in pridnosti kaj lepo napredovati. Ali pri svojem kritikovanju ne smemo zabiti basnio „puščavniku in medvedu“, da s pretirano ostrimi ocenami pisateljem in — čitateljem škodovali ne bomo.

Anton Kosi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. marca.

(Deželni zbor kranjski) ima jutri X. sejo. Zboroval bode do velikega tedna. Kmalu po Veliki noči, dne 26. ali 28. aprila pa se snide že državni zbor.

(Deželni zbor štajerski.) Pri razpravi o dotaciji meščanskih šol je poudarjal poslanec Robič, da stroški za meščanske šole pač niso v nobeni primeri z uspehi, ki se kažejo na teh šolah. Meščanske šole ne stojé v nobeni zvezi ne z ljudskimi in ne s srednjimi šolami, zato pozivlje deželni odbor, naj predloži v prihodnjem zasedanju zakon, po katerem se poddržijo sedanje deželne meščanske šole. Ker so bili Nemci proti temu predlogu, ostal je v manjšini. — O deželnem ptujskem spodnjem gimnaziju se je tudi letos vršila živahna debata. Poslanec dr. Jurtela skliceval se je na svoje besede v lanskem zasedanju ter protestoval proti nazorom, izjavljenim v poročilu deželnega odbora, kakor bi ne bilo vse istinito, kar je on govoril. Pač pa se je komisija jako slabo poučila o dejanskih razmerah na ptujskem spodnjem gimnaziju; poročilo nič ne vé o jako neprijetnem prepiru med gimnazijskim vodjo in nekim profesorjem, ki se je dogodil v pričo učencev. Nemško-liberalni Nemci so seveda vse lepo pogladili, češ, da take stvari ne spadajo v javnost, in poročilo šolskega odseka je bilo potrjeno.

(Koroški deželni zbor.) V XII. seji dné 21. t. m. se je sprejel predlog, da se občina „Podljubelj“ v Rožni dolini razdeli v občini „Podljubelj“ in „Slovenski Plajberg“. — V XIII. seji dné 22. marca se je sprejela postava, kako se naj preskrbujejo učitelji, ki po vojaški službi postanejo nesposobni za poučevanje. Sklenilo se je tudi, da so novo hiše za delavce oproščene deželnih doklad. Poročilo o gradnji nove bolnišnice v Celovcu se izroči posebnemu odseku; bolnišnica je proračunjena na 541.000 gld. Prošnje nekaterih občin za razdelitev se za sedaj odklonijo; med njimi je tudi prošnja občine „Vovbre“ ob Velikovecu. — V XIV. seji dné 23. marca so se dovolile podpore: učiteljskemu semenišču v Celovcu 150 gld.; deklinški delavski šoli v Celovcu 200 gld.; istemu zavodu v Volšberku 100 gld.; nadaljevalni šoli v Volšberku 100 gld.; isti šoli v Železni Kaplji 100 gld.; koroškemu društvu v Celovcu 240 gld.; ubogim učencem strokovne šole za lesni obrt v Beljaku 100 gld.; ubogim šolarjem učiteljsča v Celovcu 300 gld. — XV. seja dné 24. marca. Sprejme se predlog gošpodarskega odseka, da se posvetovanje o deželni

zavarovalnici zoper požare odloži in naroči deželnemu odboru, naj vpliva na visoko vlado, da se ta stvar kakor hitro mogoče spravi v razgovor v državnem zboru, in naj se deželni odbor v tej zadevi sporazume z deželnimi odbori na Kranjskem in Štajerskem, da se bo povsod jednako postopalo. Ko so se hitro rešile nekatere manj važne stvari, prišlo je do prve daljše debate v tem zasedanju. Za stavbeni odsek je namreč poslanec dr. Abuja poročal o vravanju Gline, kateremu so svoj čas hudo nasprotovali prizadeti posestniki. Poslanca dr. Prettner in Plawetz sta grajala to vrvanje, češ, da je neumestno in da se prepočasno dela. Stavbinske podjetnike in deželni odbor so zagovarjali poslanci: Glöckner, dr. Luggin, pl. Hillinger. Končno se je z veliko večino sprejel predlog stavbinskega odseka: naj se odsekovo poročilo vzame na znanje in dovoli 5230 gld. za nov železni most čez Glino.

(Shod volilcev.) Državni poslanec gospod dr. Ferjančič vabi svoje volilce na shod, kateri bode v nedeljo dné 3. aprila t. l. ob pol 4. uri popoldne na Raketu v prostorih gospoda Šebenikarja.

(Samomor.) Sinoči okolu 1/2 11. ure pride neki železniški služabnik naznanit, v policijsko stražnico na Dunajski cesti, da pri železnih vratih pred pokopališčem pri sv. Krištofu leži na videz mrtvo truplo. Ko ga preneso v bolnišnico, spoznajo, da je smrtno ranjen g. Anton Knez ml. iz znane rodbine v Spod. Šiški, ki se je ustrelil z revolverjem v sence. Umrl je danes ob 3. uri zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pri njem so našli tri pisma, jedno na mater, drugo na neko damo, tretje na tukajšnje mestno deleg. okr. sodišče.

(Samomor.) Dne 26. t. m. opoludne ustrelil se je v Celovcu bivši sluga Fr. Strohmayr. Bil je sin premožnih starišev, a zbog potratnega življenja mu je vedno manjkalo novcev in si je sam vzel življenje.

(Šolska debata v koroškem deželnem zboru) vršila se je, kakor se nam poroča iz Celovca, dné 28. t. m. Slovenska gg. posl. Einspiller in Muri pojasnila sta težnje koroških Slovencev glede ljudskih šol. Odgovarjala sta znana dva „prijatelja“ Slovencev dr. Ubl in Plawetz, ki sta po starem načinu pobijala slovenske prošnje in težnje. Novega nista prav nič povedala, marveč vezala stare nemškutarke otrobe. Obširnejše poročilo sledi!

(Dolenjska železnica.) Za gradnjo dolenjske železnice od Udmata pa do Kočevja, in sicer za zemeljska tlačanska dela, zidanja, mejnike, ograje in železniška znamenja, razpisuje generalno vodstvo avstrijskih državnih železnic v današnjem uradnem listu natečaj v svoti 2.105.397 gld. za daljavo 70.135 kilometrov. Natančnejše poizvedbe in pojasnila daje železniško stavbinsko vodstvo v Ljubljani na Turjaškem trgu šte. 4.

(Udje Vincencijeve družbe) v Ljubljani imajo prihodnji teden v cerkvi sv. Florijana duhovne vaje. Prično se v ponedeljek (4. aprila) zjutraj ter se končajo v četrtek (7. aprila) zjutraj s skupnim sv. obhajilom. Govori bodo zjutraj ob šestih, popoldne ob sedmih. Udeležiti se jih morejo tudi neudje.

(Predavanje v ljubljanski „Čitalnici“.) Jutri predava v dvorani ljubljanske „Čitalnice“ g. ravnatelj Subic „O človeškem stanovanju v starem in srednjem veku in pa o modernem stanovanju.“ — Začetek točno ob 1/2 8 uri zvečer.

(Ponarejalci denarja.) V Št. Petru pri Gorici so zasačili družbo ponarejalcev denarja, v kateri so bili nekda tudi nekateri Goričani.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Č. g. Blaž Justin, farni upravitelj na Novi Oselici je šel zaradi bolezni v pokoj. Č. g. Ivan Hromec, farni upravitelj v Spodnjem Logu na Kočevskem je premeščen na Novo Oselico. Na njegovo mesto pride č. g. Anton Krainer, kapelan v kočevskem Koprivniku.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Za župnijo v Braslovčah je predlagan g. Matija Stoklas, mestni župnik in dekan v Brežicah. Za mestno faro v Slovenskem Gradcu pa je predlagan č. g. Anton Jazbec, dekan in župnik v Marnbergu.

(Iz Celovca) se nam poroča: Celovski mestni zbor vzel si je predlanskim 1.225.000 gld. na posodo. Tega denarja potrosilo se je doslej že 603.361 gld. 89 1/2 kr. (starih delgov in obrestij 409.134 gold. 39 kr.; za nakup zemljišč 78.203 gld. 62 kr.; za dež. vojašnico 78.900 gld.; za vodnjak vodovoda 25.484 gld. 62 kr.). — Ostalih 621.638 gld. 10 1/2 kr. se bode porabilo: za vojašnice še 88.100 gld. 10 kr.;

za vodnjak še 94.515 gld. 38 kr.; za klavnico 120.000 gld.; drugo ljudsko šolo 60.000 gld.; hišalnice 90.000 gld.; hiše za delavce 15.000 gld.; kanalizacijo 123.000 gld.; razširjenje mestnega pokopališča 40.000 gld. — O razsvetljavi mesta s električno lučjo bil je zadnji govor tudi že v mestni zbornici. Za to napravo nameravajo izkoristiti gonilno moč Čavkovega vodopada v ljubeljski dolini. Predno bo pa v istini prišlo do tega, bo poteklo izvestno še precej vode po Dravi, ako sploh ne pade vsa zadeva, kakor prej telefon, zopet v vodo!

(Umrli) je 27. t. m. Marija Bedenek, mati slovenskega pisatelja g. Jakoba Bedenka, stanujoča v Šmartnem fare cerkljanske na Gorenjskem v 82. letu svoje starosti. Pogreb bo dne 29. t. m. Naj v miru počiva.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 20. do 26. t. m.: Novorojencev 23, umrlih 26, in sicer 8 za jetiko; 1 za tifuzom; 1 za grižo; 16 za različnimi boleznimi. Med umrlimi je bilo 5 tujcev, 5 v zavodih. Zbolelo je 5 oseb.

(Pokopali) so včeraj doslej najstarejšo ženo ljubljanskega mesta, gospo Dominiko Devetakovo, vdovo hišnega posestnika na Zabjaku, ki je umrla v 92. letu svoje starosti. — V Gradcu je pa umrl gosp. J. Pongrac, nadporočnik pehotnega polka „Kralj belgijski“, v 87. letu dōbe svoje, po tridnevem bolehanju. Pokojnik je bil izučen tiskar in je tudi kot tak posloval v graških tiskarnah. V vojske potrjen, vstopil je v kadetno šolo, iz koje je pošel kot častnik vsled svoje izredne marljivosti in nadarjenosti.

Telegrami.

Dunaj, 29. marca. Priprave za uravnavo valute v državnem zboru se hitro vršé. Pripravlja se pet predlog: Kovinski zakon o relaciji in novem denarju; zakon o uredbi prihodnje denarne vrednosti in pa za čas prehoda; zakon o posojilu; zakon o kvotah dolga obeh državnih polovic; zakon o bančnih pravilih.

Budimpešta, 30. marca. V zbornici se je pričela budgetna debata. Poročevalec Hegedus se sklicuje na uravnavo valute, ki bode zahtevala vso moč dežele.

Berolin, 30. marca. Ravnatelj državnega justičnega urada, Hanauer, je imenovan državnim tajnikom.

Peterburg, 29. marca. Povodom Komenskega slavnosti je bil včeraj v tukajšnjem učiteljsku shod, pri katerem so mnogi govorniki proslavljali Komenskega zasluge za vzgojo.

Umrli so:

27. marca. Terezija Šukovic, mestna uboga, 79 let, Karlovska cesta 7, kap. — Helena Jenko, zidarjeva vdova, 65 let, Karlovska cesta 24, pneumonia. — Ana Gril, delavka, 39 let, Hrénove ulice 16, pneumonia.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
opazovanja	zrakomera v mm	toplotomera po Celziju			
7. u. jut.	720.9	7.0	sl. jzap.	oblačno	
29. 2. u. pop.	720.5	14.0	sl. szap.	"	0.60
9. u. zveč.	729.7	10.0	sl. zapad.	"	dež
Srednja temperatura 10.3°, za 3.9° nad normalom					

Tuzepolni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem za nas prežalostilno vest, da je naš iskreno ljubljani sin in brat, gospod

Anton Knez

danes ob 3. uri jutraj, previden s sv. zakramenti za umirajočce, po kratkih bolečinah preminol v 35. letu svoje starosti.

Truplo predzega rajnika bode po svečanem blagoslovljenju v četrtek dne 31. t. m. ob petih popoldne iz hiše žalosti na Marije Terezije cesti št. 1 prepeljano na grobišče k sv. Krištofu, a ondi položeno v rodbinsko rake.

Zadušne sv. maše se bodo služile v več cerkvah.

V Ljubljani v 80. dan marca 1893.

Žalujoči ostali.

Trgovski učenec

primerno izšolan, najde prostor v trgovini Alojzija Pogačnika v Cerklnici. 153 3-3

Priporočilo zavoda za izdelovanje cerkvenih paramentov

Ludovika Kottala na Dunaju, I., Rothenthurmstrasse, 23

kateri ima največjo zalogo in izbere liturgično predpisanih in izdelanih mašnih plaščev, dalmatik, pluviolov, banderov, baldahinov, velumov, moštranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov, kadilnic, lestencev, perila itd. itd. — Tudi se dobé altarne slike in križeva pota (oljnatobarvne slike), leseni kipi, božji grobi itd. po najnižji tovarniški ceni. 163 (12-2)

Ilustrovani katalogi franko in zastoj.

2. u. j. e. l.
28. marca.

Pri **Matiču**: Baron Schwegel, komornik; Hirsch; Neumünz, trgovec; Wagner, Lemberger, potovalec, z Dunaja. — Thannenmann iz Monakovega. — Princ, potovalec, in Miacola, trgovec, iz Trsta. — Rosina s soprogo iz Ribnice. — Jerman, višji davkarski nadzornik v pok., iz Krškega. — Kočvar iz Maribora. — Waldstein iz Prage. — Berg, trgovec, z Moravskega. — Kirchenberger iz Toplice.

Pri **Sonu**: Pertl, ravnatelj; Kwirkowski; Schwab Eduard in Karol; Krieshaber, Mandl, trgovci, z Dunaja.

Pri **Južnem kolu**: Piskorsky; Ehrenfest; Kermptich, stotnik, z Dunaja. — Wächter s Češkega. — Pirkner, posestnik, s soprogo, iz Vinice.

Pri **avstrijskem caru**: Delak, občinski uradnik, s Fežin. — Mayer iz Dalmacije.

Palice (Spazierstöcke)

priporočila v veliki izbéri po najnižjih cenah

Prva kočevska domača obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4,

Razprodajalcem izjemna priznana nizka cena. 185 10-3

Razpošiljalnica cerkvenih stvari

A. Müller v Innsbrucku

razpošilja najlepše in doslej najhvalevrednejše

spominke za sv. obhajilo

v velikosti od 20 do 30 cm z robom po 8 gld. 100 kosov s pravilnim tekstom v vsakem jeziku franko in prosto zavijanja.

Vzorci in natančni razgledi gratis in franko.

Ob jednom priporoču „nove svete podobice s 6 razlikami“, jako lepo izvršene s tekstom na zadnji strani v vseh jezikih po 1 gld. 50 kr. 100 komadov po priloženi podobici.

Vsaka nepovoljna pošiljatev se vsprejme nazaj.

Španska vina

španske trgovine z vinom Viñador, kot: Malaga, Madeira, Sherry itd.

se dobivajo v Ljubljani pri gospodu

H. L. Wenzel-nu.

Na kozarce se prodajajo vina pod znamko Viñador v kavarni „pri Slonu“ (Elefant).

Dobro je treba paziti na znamko Viñador in postavno varstveno znamko, ker le v tem slučaju se garantuje popolna pristnost in izvrstnost.

Razprodaja

Pozor!

Gospo-

dinje

Pozor!

(29) 22

V prodajalnici Andr. Druškoviča v Ljubljani, Mestni trg št. 9/10

dobiva se po najnižji ceni

najboljša modrobela posteljenjena plošče inasta

kuhinjska posoda

Tu dobiva se tudi vsakovrstno hišno in kuhinjsko orodje po najnižji ceni.

S tem ponuja se p. n. gospodinjam, prečast. duhovščini, gostilničarjem, predstojništvom bolnišnic itd. najboljša prilika svojo hišno in kuhinjsko orodje po ceni spopolniti ali pa si novo omisliti.

Cele kuhinjske oprave za neveste od gld. 15.— do gld. 200.—

Vnanja naročila izvrše se takoj.

Dunajska borza.

Dne 30. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " 70 "
Zlata renta 4%, davka presta	110 " 65 "
Papirna renta 5%, davka presta	102 " 60 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	980 " " "
Kreditne akcije, 160 gld.	310 " 75 "
London, 10 funtov stl.	118 " 60 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 41 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	58 " 02 1/2 "

Dne 29. marca.

Ogerska zlata renta 4%	107 gld. 75 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 05 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 190 gld.	148 " " "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 50 "
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	59 " " "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " " "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " " "
Windisehgrazove srečke, 20 gld.	66 " " "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " " "
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2800	" " "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85 " " "
Papirni rubelj	1 " 19 1/2 "
Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

L. Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočnejše.

Za nalaganje glavne priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Z le 6 gld. se lahko dobi 300.000 gld. že 1. aprila.

Dun. komunalne promese

Glavni dobiček 200.000 gld. av. velj.

Tisine promese

Glavni dobiček 100.000 gld. a. v.

Obe vkupe le 6 gld.!